

Täysistunto

Torstai 7.9.2023 klo 16.00—18.13

2.4. Suullinen kysymys turkistarhauksen hallitusta alasajosta (Tiina Elo vihr)

Suullinen kysymys SKT 4/2023 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Jussi Halla-aho: Seuraava kysymys. — Edustaja Elo, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.46 **Tiina Elo vihr:** Arvoisa puhemies! Turkistarhaus on ollut pitkään kiistanalainen elinkeino sen eläimille tuottaman kärsimyksen takia. Lintuinfluenssan levittyä monille turkistarhoille siitä on tullut myös vakava kansanterveydellinen riski.

Kyselyn mukaan 80 prosenttia suomalaisista vastustaa nykymuotoista turkistarhausta. Maanantaina julkaistu kansalaisaloite turkistarhauksen lopettamiseksi keräsi vaadittavat 50 000 nimeä jo ensimmäisenä päivänä. Nyt allekirjoituksia on jo yli 92 000. Tämä kertoo suomalaisten vahvasta tahdosta jättää turkistarhaus viimein historiaan.

Suurin osa Euroopan maista on jo kieltänyt turkistarhauksen, ja nyt on korkea aika luopua siitä myös Suomessa. Luopuminen on tehtävä hallitusti tarjoamalla turkistarhaajille tukea muutokseen. Kysynkin asiasta vastaavalta ministeriltä: mitä hallitus aikoo tehdä turkistarhauksen hallitun alasajon edistämiseksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Essayah, olkaa hyvä.

16.47 **Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ehkä on kuitenkin syytä muutama sana kerrata tästä lintuinfluenssaepidemiasta:

Suomessa havaittiin ensimmäisen kerran tämä korkeapatologinen lintuinfluenssa turkistarhoilla 13.7., ja Suomi nimesi hyvin nopeasti tämän taudin torjuttavaksi eläintaudiksi. Tämä tarkoitti sitä, että eläintautilain nojalla pystyttiin aloittamaan myöskin taudin leviämisen estäminen turkistarhoilla lopettamalla näitä eläimiä. On hyvä huomata, että muualla Euroopassa tätä vastaavanlaista lainsäädäntöpäätöstä ei ole edelleenkään tehty, vaikka turkistarhoja on toki muuallakin.

Tartunta on tällä hetkellä varmistettu 26 pohjalaisella turkistarhalla, ja tilanne on tällä hetkellä hyvin vakaa. Uusia tapauksia ei ole tullut yksittäisiä tapauksia lukuun ottamatta. Ruokavirasto määräsi välittömästi näitten eläinten lopettamisen, ja todellakin olemme tällä hetkellä aluehallintoviraston ja myöskin eläinlääkäreitten nopean ja ripeän toiminnan ansiosta saaneet tehtyä nämä määrätyt lopetukset. Nyt on myöskin tarkoitus käydä vielä läpi kaikki tarhat ihan sen takia, että pystymme varmistumaan siitä, [Puhemies koputtaa] että lintuinfluenssatapauksia ei myöskään jää minnekään muhimaan tulevan talven yli.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2023 vp

Puhemies Jussi Halla-aho: Nyt minuutti on kulunut. — Ne edustajat, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, voivat ilmoittautua painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Hyrkkö, olkaa hyvä.

16.49 **Saara Hyrkkö vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymykseenhän ei saatu nyt vastausta, mitä hallitus aikoo tehdä turkistarhauksen hallitun alasajon edistämiseksi. Tätä lukemattomat suomalaiset odottavat hallitukselta. On korkea aika kuunnella suurta suomalaisten enemmistöä, joka pitää turkistarhausta eettisesti täysin kestäättömänä elinkeinona. Se perustuu eläinten telkeämiseen pieniin hähkeihin. Sitä ei voi nykypäivänä enää hyväksyä.

Samaan aikaan on todella tärkeää, että tämä alasajo todella toteutetaan hallitusti, oikeudenmukaisella tavalla näitä tarhaajia kohtaan. Kenellekään ei saa muodostua kohtuutonta tilannetta. Minusta olisi siksi reilua näitä turkistarhaajia kohtaan, että hallitus tekisi ne väijäämättä edessä olevat päätökset oma-aloitteisesti, eikä uskottelisi ihmisille, että kaikki voi jatkua ennallaan. Minusta olisi viisasta tarjota jonkinlaista porkkanaa turkistarhauksesta luopumisen tueksi. Itse kielto voisi astua voimaan siirtymäajalla. Kysyn nyt, ministeri Essayah: [Puhemies koputtaa] aiotteko ryhtyä toimenpiteisiin tämän edistämiseksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Essayah, olkaa hyvä.

16.50 **Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah** (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Se, että olen halunnut kuvata tätä lintuinfluenssatilannetta, on tärkeää, koska on ymmärrettävä, että tällä hetkellä nimenomaisesti on torjuttava tätä lintuinfluenssaa ja sen leviämistä. Se asia, että sitä on havaittu turkistarhoilla, sinällänsä on vakava, ja tiedetään totta kai, että tämä virus voi olla arvaamaton. Siksi kaikki panostus on viranomaisten työssä nimenomaan tähän haluttu kohdentaa.

Mutta sitten on eri asia keskustella turkiselinkeinon tulevaisuudesta ja siitä, millä tavalla turkiselinkeino Suomessa mahdollisesti jatkuu. Itse ajattelen niin, että meillä hallitusohjelmassa on hyvät kirjaukset siitä, että me olemme tunnistaneet turkiselinkeinon erityispiirteet. Meillä on myöskin tarkoitus tehdä yhdessä tämän alan kanssa laatukriteeristö, ja ollaan viemässä sitä kautta eläinten hyvinvointia eteenpäin, ja pidetään huolta siitä, että olosuhteet ovat hyvät. [Puhemies koputtaa] Nämä ovat hallitusohjelman kirjauksia, jotka löytyvät sieltä hallitusohjelmasta. [Perussuomalaisten ryhmästä: Hieno ja hyvä vastaus!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

16.51 **Veronika Honkasalo vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Turkistarhauksen kannatus murenee kansalaisten osalta, ja sijoittajat vetäytyvät. Paikalliset eivät enää usko elinkeinon tulevaisuuteen. [Mauri Peltokangas: Meillä päin uskotaan!] On outoa, ettei pandemia ole herättänyt hallitusta siihen, että nimenomaan pandemioiden syntymekanismi on turkistarhojen tehotuotanto-olosuhteissa. [Mauri Peltokangas: Lokit!] Turkistarhauksen lopettamisen puolesta puhuvat epäeettiset olosuhteet ja eläinten kärsimys. Ihmisten turvallisuudesta huolehtimisen pitäisi olla viimeinen niitti.

On epäeettistä pitää tällä hetkellä tarhaajia löysässä hirressä. Sen sijaan heitä tulee tukea siirtymisessä kestävämpään elinkeinoon. Kysynkin edelleen ministeri Essayah’lta: aiotte-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 22/2023 vp

ko ryhtyä toimiin kannattamattoman ja epäeettisen turkistarhauksen lopettamiseksi ja exit-suunnitelman laatimiseksi?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Essayah, olkaa hyvä.

16.52 Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Niin kuin täällä salissa istuvat tiedätte, Suomessa perustuslaki takaa elinkeinonvapauden. Me myöskin tiedämme koronan kautta Tanskan esimerkin. Elikkä vaikka koronaa Tanskassa huomattiin turkistarhoilla, niin se ei ollut riittävä syy lopettaa elinkeinoa, joka nauttii elinkeinonvapaudesta. Tanskan hallitus joutui tästä päätöksestään vastaamaan, ja turkistarhausta tällä hetkellä jatketaan Tanskassa. Jolloinka, niin kuin olen yrittänyt tässä sanoa, meidän pitää nyt ymmärtää erottaa kaksi asiaa: Meillä on tällä hetkellä lintuinfluenssa, jota on pystytty hyvillä viranomaisten toimilla asianmukaisesti torjumaan, ja sitten on käytävänä eri keskustelu siitä, mikä on turkistarhauksen tulevaisuus. Ajattelen niin, että ennen kaikkea kuluttajat pystyvät vaikuttamaan omilla valinnoillaan siihen, millä tavalla meillä eri elinkeinot pärjäävät. Tämä elinkeino nauttii elinkeinonvapaudesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

16.53 Joona Räsänen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tätä keskustelua varmasti kuunnellaan herkillä korvalla tarhoilla niin yrittäjien kuin työntekijöidenkin toimesta. Moni varmasti miettii, mihin suuntaan Suomi on tässä asiassa menossa. Niin kuin olemme kuulleet, niin kansalaismielipide on kääntymässä kohtuullisen selkeään suuntaan. Näyttää siltä, että vääjäämättä Suomessakin askeleita tähän suuntaan otetaan, ja on ilman muuta selvää, että tämä aiheuttaa huolta niin tarhaajissa kuin tarhoilla töitä tekevissä. Tiedän, että hallitus tuskin tässä nyt omaa linjaansa muuttaa pelkästään näiden kysymysten takia ja hallitus on tämän asian ohjelmassaan ratkaissut, mutta kun tämä tilanne saattaa joskus eteen tulla, niin olisiko syytä ja järkevää teettää tästä edes selvitys, millä tavalla voitaisiin mahdollisesti sitten siinä tilanteessa, jos joskus tämä elinkeino kielletään, taata se, että niin tarhaajat kuin työntekijätkin pääsevät sitten siirtymään mahdollisesti toisien elinkeinon pariin? Edes selvityksen jos tästä teettäisitte.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Essayah, olkaa hyvä.

16.54 Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, puhemies! Ensi kevät koittaa, ja silloin myöskin muuttolinnut jälleen kerran aiheuttavat sen riskin, että luonnonlinnuissa leviävä lintuinfluenssa saattaa saapua jälleen uudessa muodossa Suomeen. Se, mitä hallitus tulee tulevan talven aikana tekemään, on varmasti lintuinfluenssa-asetuksen säätäminen ja myöskin sitten jo edelliseltä — ehkä peräti kahdeltakin edelliseltä — hallitukselta uudistamatta jäänyt turkiseläinasetus. Varmasti tämä turkiseläinkeskustelu näitten säädösten valmistelun yhteydessä tulee jatkumaan. Sinällänsä en näe mitään estettä tämäntyyppisten selvitysten tekemiseen, mutta odotan myöskin yhteistyötä alan kanssa ja toivon, että turkistarhausala pystyy tässä asiassa myöskin olemaan aktiivinen ja samalla tavalla huolehtimaan elinkeinosta ja sen tulevaisuudesta yhteistyössä.

Kysymyksen käsittely päättyi.